Anadili Türkçe Olan Konu?ucular ?çin Konu?ma Becerisi Derecelendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anadili Türkçe Olan Konu?ucular ?çin Konu?ma Becerisi Derecelendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15926

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anadili Türkçe Olan Konu?ucular ?çin Konu?ma Becerisi Derecelendirme Ölçe?i, 2019 y?l?nda B.?. Öztürk ve E. Ar?ca-Akkök taraf?ndan geli?tirme yöntemiyle olu?turulmu? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, anadili Türkçe olan bireylerin konu?ma yetkinliklerini sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. De?erlendirme, konu?man?n fizyolojik (solunum kontrolü), dilbilimsel (sözcük seçimi) ve pragmatik (söylemsel yeterlilik) boyutlar?n? kapsamaktad?r.

Ölçek, uzman gözlemine dayal? bir derecelendirme sistemi kullan?r ve bireyin konu?ma performans?ndaki zay?f veya yetkin yönleri belirleyerek, özellikle ak?c?l?k bozukluklar? ve üstmetinsel gerekliliklere uyum gibi alanlarda detayl? geri bildirim sa?lamay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Konu?ma Becerisi, Türkçe, Derecelendirme Ölçe?i, Ak?c?l?k, Söylem, Psikometri, Dil Patolojisi.

Yazarlar

B.?. Öztürk, E. Ar?ca-Akkök.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, anadili Türkçe olan konu?ucular?n genel konu?ma becerisi düzeylerini standart ve yap?land?r?lm?? bir derecelendirme sistemi kullanarak ölçmektir. Bu araç, geleneksel dil testlerinin ötesine geçerek, konu?man?n sadece içeri?ini de?il, ayn? zamanda sunum kalitesini ve fizyolojik kontrolünü de de?erlendirir.

Ölçek, konu?ma e?itimi alan?nda veya konu?ma bozukluklar? tan?s?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen sonuçlar, konu?ma performans?ndaki spesifik yetersizlikleri (örne?in solunum denetimi eksikli?i veya gereksiz tekrarlar) tespit ederek bireyselle?tirilmi? müdahale planlar?n?n olu?turulmas?na rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r.

Yap?

Anadili Türkçe Olan Konu?ucular ?çin Konu?ma Becerisi Derecelendirme Ölçe?i, konu?ma yetkinli?ini çok boyutlu bir yap? olarak ölçmektedir. Bu yap?, konu?man?n dört temel bile?enini içermektedir:

Fizyolojik Kontrol: Konu?ma s?ras?nda solunumun ve ses üretiminin etkin bir ?ekilde denetlenmesi.
Ak?c?l?k: Konu?mada gereksiz duraklamalar?n, sözcük veya tümce yinelemelerinin olmamas?;

ARABPSYCHOLOGY.COM

konu?man?n ritmik ve kesintisiz ilerlemesi.
Leksikal ve Sözdizimsel Uygunluk: Sözcüklerin ve sözcük öbeklerinin amaca ve ba?lama uygun bir ?ekilde kullan?lmas?.
Üstmetinsel ve Söylemsel Yeterlilik: Konu?man?n, ileti?im amac?na uygun olarak söylemsel ve üstmetinsel (metalinguistic) gerekleri kar??lamas?.

Geçerlik

Bu ölçe?in geli?tirilmesine dair kaynakta spesifik geçerlik (validity) analizleri (yap? geçerli?i, içerik geçerli?i veya ölçüt ba??ml? geçerlik gibi) hakk?nda detayl? nicel bilgi sunulmam??t?r. Akademik standartlara uygun bir psikometrik arac?n sa?laml??? için bu tür geçerlik kan?tlar?n?n sunulmas? büyük önem ta??maktad?r.

Ancak, ölçek maddelerinin içeri?i, konu?ma bilimlerinde kabul görmü? temel yetkinlik alanlar?n? (solunum, ak?c?l?k, söylem) hedef almas? nedeniyle, içeri?e dayal? bir geçerli?in ba?lang?ç a?amas?nda sa?land??? varsay?labilir. Daha sonraki ara?t?rmalarla yap?sal geçerlik kan?tlar?n?n sunulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (reliability) katsay?lar?na (örne?in, Cronbach Alfa ile iç tutarl?l?k, test-tekrar test güvenirli?i veya gözlemciler aras? güvenirlik) ili?kin nicel veriler kaynakta mevcut de?ildir. Güvenirlik verilerinin eksikli?i, ölçe?in zaman içinde ve farkl? de?erlendiriciler taraf?ndan tutarl? sonuçlar üretme kapasitesini kesin olarak de?erlendirmeyi zorla?t?rmaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?na dair do?rudan istatistiksel bilgi sa?lanmam??t?r. Ancak, örnek maddelerin içeri?i, ölçe?in konu?ma performans?n? tek boyutlu de?il, en az üç veya dört farkl? boyutta ele ald???n? i?aret etmektedir. Maddelerin çe?itlili?i (fizyolojik kontrolden söylemsel yeterlili?e), ölçe?in muhtemelen çok faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu dü?ündürmektedir.

Olas? Faktör 1: Fizyolojik ve Motor Kontrol (Solunum)
Olas? Faktör 2: Ak?c?l?k ve Hata Yönetimi
Olas? Faktör 3: Pragmatik ve Üstmetinsel Kullan?m

Enstrüman

Test Çe?idi: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Rating Scale)

Format: Derecelendirme Ölçe?i. De?erlendirme 4 basamakl?d?r: **1 (Zay?f)** ile **4 (Yetkin)**

ARABPSYCHOLOGY.COM

aral???nda puanlama yap?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Anadili Türkçe Olan Konu?ucular

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir. Konu?ma ve söylemsel yeterlilik gerektiren maddeler göz önüne al?nd???nda, ergen ve yeti?kin popülasyon için daha uygun oldu?u varsay?labilir.

Popülasyon Detaylar?: Kaynakta ölçek geli?tirme sürecinde kullan?lan örneklem büyüklü?ü ve demografik detaylar mevcut de?ildir.

Test Metodolojisi: Gözlemci veya Uzman Taraf?ndan Derecelendirme. Ölçek maddeleri, bir gözlemcinin veya uzman?n, konu?mac?n?n performans?n? belirli kriterlere göre de?erlendirmesini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

Konu?ma Yetkinli?i, Söylem Analizi, Solunum Kontrolü, Türkçe Dil Becerisi, Dil Patolojisi, Derecelendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi (Sorumlu Yazar): umitbozkurt@gmail.com (B.Ümit Bozkurt)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek **2019** y?l?nda yay?mlanan bir makale ile geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri hakk?nda kaynakta detayl? bilgi yer almamaktad?r. Kullan?m için Sorumlu Yazar (B.Ümit Bozkurt) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Referanslar

Öztürk, B.? ve Ar?ca-Akkök, E (2019). Anadili Türkçe Olan Konu?ucular ?çin Konu?ma Becerisi Derecelendirme Ölçe?i'nin geli?tirmesi. ?lk Ö?retim Online, 18(4), 2248-2260. http://ilkogretim-online.org.tr DOI: 10.17051/ilkonline.2019.527649

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: anadili-turkce-olan-konusucular-icin-konusma-becerisi-derecelendirme-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anadili Türkçe Olan Konu?ucular ?çin Konu?ma Becerisi Derecelendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki maddeler ölçekten al?nm?? örnek maddelerdir.

Konu?ma s?ras?nda solunum denetimini sa?layam?yor.
Konu?mas?nda ço?u zaman gereksiz sözcük ve tümce yinelemeleri görülüyor: Konu?ma ak?c?l??? bozuluyor.
Sözcükleri ve sözcük öbeklerini, amaca uygun kullanam?yor.
Konu?mas?, konu?ma amac? aç?s?ndan üstme-tinsel ve söylemsel gerekleri içermiyor.

ARABPSYCHOLOGY.COM